

ROK XVII.

Kraków, dnia 24 marca 1934.

Nr. 11.

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Dziś w kinoteatrze dźwiękowym „WANDA” Św. Gertrudy 5.

Największy twór kinematografii europejskiej nagrodzony
I. nagrodą przez Akademię Sztuki Filmowej w Ameryce

Spowiedź Shańbionej ORDYNANS

osnuty na tle głośnej powieści Guy de Maupassant'a

W rolach głównych: — urocza paryżanka

Marcelle Chantal
Jean Worms **Paulette Goddard**
Georg Rigaud

W sobotę 24 bm. o 3 pop. W niedzielę 25 bm. o 10 i 12 przedp.

PORANKI FILMOWE

DAMA I BOKSER

Ceny miejsc od 50 gr.

Maszyny

do pisania
rachowania
powielania
wszelkich systemów
reperuje
czyści
konserwuje

pierwszorzędnie i tanio

także w abonamencie miesięcznym

Powiera

przepisuje

wszelkiego rodzaju pisma

okólniki, prace, ugody sądowe i t. d.

PRZEBORY do maszyn biurowych wszelkiego typu

I. MÜNTZ, Kraków
Bonerowska 11 - Tel. 117-68

משך לחג הפסח! יין לחג הפסח!

WINA NA ŚWIĘTA!

אף למחדרין מן המחדרין

Smakosze zaopatrują się w najlepsze wina i miody na
nadchodzące Święta Wielkanocne jedynie w piwnicach firmy

„GRAND VIN”
ROZLEWNIA WIN

Kraków, ulica Sebastjana L. 17.

Największy wybór! Najlepszy towar!
Najtańsze ceny.

poleca:

**Wszelkie Druki
oraz Reklamy**

DLA KUPCÓW i PRZEMYSŁOWCÓW
tanio i szybko

Drukarnia J. Fischera w Krakowie
UL. GRODZKA 62. TELEFON 104-12.

**Koński zab
Buraki pastewne
Konieczyna czerwona
Nasiona warzyw**

po najniższej cenie

EMIL FREEGE

Kraków, Lubicz 36/38.

Oferty na żądanie.

**Urlopy
w handlu i przemyśle.**

Z dniem 1 stycznia 1934 r. weszły w życie zmiany dotychczas obowiązujących przepisów prawnych o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu. Zmiany te zawarte są w ustawie z dn. 22. III. 1933 r. ogłoszonej w Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 228. W Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 735 ogłoszony został następnie jednolity tekst wspomnianej ustawy.

Podajemy niżej teksty zmian ustawowych oraz wskazówki dotyczące przystosowania się zakładów pracy do nowych przepisów. Przytem przypominamy, że urlopy dla pracowników umysłowych pozostały bez zmiany.

Wspomniana ustawa z dnia 2 marca 1933 roku „w sprawie zmian w ustawie z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu“ wprowadza zmiany w art. 2, 4 i 6 dawnej ustawy. Przytaczamy te artykuły w nowym brzmieniu (nowe teksty zaznaczone są kursywą):

Art. 2. „Prawo do korzystania z płatnego 8-dniowego urlopu przysługuje pracownikom, wymienionym w art. o ile praca trwa bez przerwy rok w danym przedsiębiorstwie i 15-dniowego, o ile trwa bez przerwy 3 lata.

Przez dni urlopowe należy rozumieć kolejno po sobie następujące dni kalendarzowe, poczynając od ostatniego dnia pracy.

Pracownicy młodociani, poniżej lat 18, korzystają po roku pracy nieprzerwanej z 14-dniowego urlopu. Z powyższego urlopu korzystają również terminatorzy i uczniowie, nie wyłączając zakładów zatrudniających do 4 pracowników.

Wszystkim pracownikom, pracującym umysłowo, zatrudnionym w handlu, przemyśle i biurowości, po półrocznej nieprzerwanej pracy przysługuje urlop dwutygodniowy, po rocznej zaś — jednomiesięczny urlop płatny nieprzerwany.

Od lat istniejący i znany

**SALON KRAWIECKI
J. ISKERSKI**

KRAKÓW, GOŁEBIA 16 - TEL.: 116-67.

zawiadamia P.T. Panów o nadejściu
najświeższych materiałów i żurnali.

Polecając się, zapraszam W.Panów do oglądania tychże i przekonania się, że wykonanie jest dotychczasowe a ceny niskie.

Nieczynności w zakładzie pracy wskutek choroby, nieszczęśliwego wypadku, oraz z powodu powołania pracownika do ćwiczeń wojskowych nie uważa się za przerwę w umowie pracy, pozbawiającą lub ograniczającą prawa pracownika do korzystania z urlopu.

Nowy ustęp dodany jako drugi, pozwala rozpocząć urlopy bezpośrednio po ostatnim dniu pracy urlopowanego a więc np. gdy ostatnim dniem jest sobota, niedziela liczy się jako pierwszy dzień urlopu. Ma to znaczenie ze względu na zmiany wprowadzone do art. 4.

Art. 4. „urlopowany otrzymuje za czas urlopu wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym okresie był zatrudniony“.

O ile praca odbywa się na akord, lub od sztuki, wynagrodzenie za czas urlopu określa się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia pracownika w ciągu trzech poprzedzających bezpośrednio urlop miesięcy.

Terminatorzy i uczniowie otrzymują na czas urlopu wynagrodzenie nie niższe, aniżeli kwota, od której ubezpieczeni być winni w odnośnej kasie chorych“.

Według dawnego brzmienia art. 4, urlopowany miał otrzymywać za cały czas urlopu „normalne pobory“. Określenie to nie wyjaśniało co należy uważać za normalne pobory. Sąd Najwyższy (Opinia Ogólnego Zgromadzenia S. N. z dnia 20 grudnia 1933 r.) stanął na stanowisku, iż „jedynie słusznem i zgodnem z prawdziwą myślą ustawy uznać należy wynagrodzenie pracowników podczas ich ustawowego urlopu i za przypadające wtedy niedziele i święta, tak samo, jak za zwykłe dni pracy“. Pogląd ten stał się wiążącym dla objętych działaniem ustawy zakładów pracy. Według nowego brzmienia urlopowany będzie otrzymywał tylko to, co otrzymałby, gdyby w czasie urlopu pracował, a więc zarobek tylko za dni powszednie. Niedziele i święta przypadające w czasie urlopu nie będą płatne.

Długość urlopu nie ulega więc zmianie, dokładnie oznaczoną została jedynie chwila rozpoczęcia urlopu, tak, że do urlopu rozpoczętego w sobotę lub inny dzień świąteczny, rozpoczynający lub kończący okres urlopu. W ten sposób skrócenie rocznego okresu produkcji na skutek urlopów może ulec zmniejszeniu, przez takie

(Ciąg dalszy na str. 11-tej)

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVII.

Kraków, dnia 24 marca 1934

Nr. 11.

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują
wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7
wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.**
Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Cała strona okładki **120** Pół strony okładki **100**
Ćwierć strony **50** Ośma strony **25**
Cała strona w tekście **140** Pół strony **70**
Ćwierć strony **35** Jedna ósma strony **17**

K U P C Y branży rowerowej i muzycznej

żadajcie najnowsze katalogi na sezon 1934.

Ceny znacznie niższe.

LEOPOLD HUTTERER, Kraków, Grodzka 43.

Hurtowy skład instrumentów muzycznych, gramofonów, płyt, rowerów oraz wszelkich części do tychże.

ANGIELSKĄ KORESPONDENCJĘ

oraz wszelkie tłumaczenia załatwia

JÓZEF KARMEŁ, Kraków, Koletek 3.

TAMŻE LEKCJE ANGIELSKIEGO

Warunki przystępne.

FIRANKI - DYWANY

najnowsze materiały dekoracyjne oraz
obicia meblowe hurtownie i częściowo

poleca najtaniej:

**FABRYKA FIRANEK
MICHAŁ WEITZ, KRAKÓW**

ul. Florjańska L. 23.

Telefon Nr. 148-40.

Rzecz o sekwestratorze skarbowym

„Ostatnio cała niemal prasa przyniosła w sprawozdaniach z sali sądowej wiadomość następującą:

Jakiś obywatel 57 czy 67-letni, a więc w sta-
tecznym wieku znieważył czynnie sekwestrato-
ra za to, że ten chciał zabrać z mieszkania
fortepian, wartości paru tysięcy złotych, jako
zabezpieczenie należności w wysokości 8 zł.
90 groszy.

W rezultacie krewki obywatel skazany zo-
stał na 6 miesięcy więzienia. Niestety, prasa
nie podaje do wiadomości, co się stało ze se-
kwestratorem. Czy został on surowo ukarany
za działalność antypaństwową,
jaką jest niewątpliwie tego rodzaju postępo-
wanie? Nie wydaje się nam bowiem, by mogły
istnieć w tym wypadku jakieś „okoliczności“
łagodzące dla p. sekwestratora. Próba sfanto-
wania przedmiotu wartości paru tysięcy zło-
tych dla zabezpieczenia należności w sumie
zł. 8 gr. 90, jest wyraźnym nadużyciem wła-
dzy. Nie mogą istnieć przepisy, uprawniające
do tego rodzaju postępowania. Państwo nie

może bowiem dążyć do krzywdy swych
obywateli. Wynikiem tego rodzaju postę-
powania jest wyrok sądowy, o którym wiado-
mość działa bardziej podburzająco od ulotek
organizacji wywrotowych.

Nigdy bowiem Majestat Rzeczypospolitej
nie jest silniej na szwank narażony, jak w wy-
padkach, gdy tego rodzaju postępowanie nosi
charakter — postępowania urzędowego.

Nie przesadza to kwestji, że krewki obroń-
ca swego fortepianu nie miał racji, aż tak bar-
dzo się unosząc.

Ale, pomimo, iż jesteśmy, jak głosi fama,
„organem urzędników państwowych“, sym-
patje nasze są po stronie porwczego obywatela
i to tembardziej, że należność 8 zł. 90 gr., po-
chodziła z niezapłaconej składki na rzecz in-
stytucji tak powszechnie „popularnej“, jaką
jest... „Kasa Chorych“.

Tako rzecze „Gospodarka Narodowa“. Kto nie
chce wierzyć niech sprawdzi (Nr. 6 z dnia 15 b. m.
1934 r. str. 95 i 96).

Czem jest „Gospodarka Narodowa“? Pismo to jest formalnie jak opiewa tytuł „niezależnym dwutygodnikiem gospodarczym“. Komitet redakcyjny składa się z pp.: Czesław Bobrowski, Dr. Stefan Buczkowski, Wacław Jastrzębowski, Bohdan Łączkowski, Tadeusz Lychowski, Stefan Meyer, Józef Poniatowski, Kazimierz Sokolowski, Zygmunt Szempliński.

Sferom gospodarczym nie są te nazwiska obce. Są to bowiem wysocy urzędnicy państwowi, którzy niejednokrotnie decydują o ważnych posunięciach w dziedzinie naszej polityki gospodarczej.

Czasopismo „Gospodarka Narodowa“ jest redagowane przez wysokich urzędników państwowych. „Gospodarka Narodowa“ broni częściej etatyzmu, aniżeli prywatnej inicjatywy. W związku z tem częściej spotykamy w tem piśmie głosy, usprawiedliwiające politykę władz podatkowych, aniżeli głosy politykę tę potępiające. Dlatego cała niemal prasa codzienna powtórzyła przytoczony powyżej artykuł. Jest on charakterystyczny nie tylko ze względu na swą treść, mocną, dosadną i w stu procentach uzasadnioną, ile ze względu na to, że tak mocne i proste z ust każdego obywatela wyjęte słowa znalazły się właśnie w organie urzędników państwowych.

Swego czasu były w Polsce głosy, że sekwestраторami skarbowymi winni być ludzie, posiadający wysoką dozę etyki, humanitaryzmu i poprostu miłosierdzia. Wszak sekwestраторy skarbowi są tym lancetem chirurgicznym, który operuje w miejscach **najbardziej zbolących**. Minister podpisuje ustawy, poszczególne referenci w izbach i urzędach skarbowych wcielają te ustawy w życie, ale nie stykają się oni z szerokimi masami społeczeństwa w chwilach tak przykrych i bolesnych jakimi są zajęcia ruchomości u płatników podatkowych z tytułu niezapłaconych podatków. Powszechne przekonanie, że w Polsce istnieje grube przeciążenie podatkowe usprawiedliwia w dostatecznej mierze postulat, aby sekwestраторy skarbowi przez nieogłędne postępowanie swe **nie pogłębiali przepaści**, istniejącej już teraz między urzędami skarbowymi a społeczeństwem.

Pan Naczelnik Urzędu Skarbowego może być dobry lub zły, może odnosić się uprzejmie, mniej uprzejmie lub zupełnie nieurzejmie do płatników podatkowych, to już jest rzeczą jego kutyry i inteligencji. Ale sekwestратор skarbowy musi właśnie uprzejmością i ludzkością łagodzić przykrość wykonywanej przez siebie funkcji, celem niedoprowadzania egzekwowanego — często zubożonego podatnika — do aktów rozpacz. Sekwestратор jest bowiem ostrzem, które trafia najbardziej bezpośrednio w podatnika. Jeżeli musi się danego płatnika zlicytować za podatki, których on zapłacić nie może, to niech się to przynajmniej stanie w sposób humanitarny, grzecznie, przy zastosowaniu najdalej idącej łagodności i po wy-

OVOMALTINE

Jedyna

odżywka

witaminowa

dostępne dla wszystkich!

Ovomaltyna

wzmacnia organizm i nerwy.

czerpaniu wszystkich środków, zmierzających do poczynienia najmniejszych szkód podatnikowi.

Ból podatnika, po dokonaniu u niego zajęcia byłby wszak o wiele mniejszy, gdyby zajęcie to dokonane było z inteligencją i taktem.

Niestety ile razy słyszymy o tem, że sekwestраторy skarbowi przy dokonywaniu zajęć ruchomości z tytułu niezapłaconych podatków prawią podatnikowi morały o jego obowiązkach względem Skarbu Państwa i o braku patriotyzmu, który zdaniem ich, zachodzi wtedy, jeżeli płatnik podatkowy tłumaczy się, że kryzys zniszczył jego zdolność płatniczą wogóle, a tem samem i w stosunku do Skarbu Państwa. Ile sadyzmu wyławowuje się nieraz przy bezpośrednim zetknięciu się sekwestratora z podatnikiem?! Sekwestратор jest urzędnikiem państwowym, chronionym przez cały olbrzymi autorytet aparatu administracyjnego kraju. Podatnik jest czynnikiem, którego nikt nie broni, a przeciw któremu zwracają się wszyscy niemal urzędnicy skarbowi. Sekwestратор wie o tem i stąd płynie jego poczucie wyższości, które powoduje go nieraz do mniej lub bardziej agresywnych wystąpień wobec płatnika podatkowego. Obywatel nie jest niczem chroniony i stąd jego poczucie mało-wartościowości nawet w stosunku do sekwestratora.

Co robić? Sekwestратор jest mniej inteligentny i mniej wykształcony od naczelnika urzędu skarbowego, czy też referenta izby skarbowej. Dlaczego ten sekwestратор ma żywić przyjazne uczucia wobec płatników, których licytuje, gdy od wszystkich urzędów skarbowych w Polsce wieje przejmujący chłód, o ile nie nazwiemy tego **wrogim nastrojem**, — w stosunku do obywatela, znoszącego swój trud i znój do kas skarbowych? Dlaczego sekwestратор, który jest wszak mniej inteligentny i mniej wykształcony od naczelnika urzędu skarbowego ma inaczej myśleć o płatniku podatkowym aniżeli jego szef, który widzi w każdym płatniku człowieka, dążącego do **ośzukanania** władzy skarbowej? Każde zeznanie obywatela traktowane jest nieufnie, wrogo. Wymiary są podwyż-

Kołeczki drewniane do pakowania z drukiem i bez

POLECA:

„KODOPAK”

**Polska fabryka
kołeczków do pakowania**
Sp. z o. o.
w Krakowie, ulica Zabłocie L. 19.

Oferty i próbki bezpłatnie. Zastępcy poszukiwani.

szane kilkakrotnie nie tylko w stosunku do zeznanych kwot, ale i w stosunku do kwot z przed kilku lat, tj. z okresu lepszej konjunktury. Przecież taki sekwestrator skarbowy, który wychodzi „na miasto” dla dokonywania zajęć jest zgóry uprzedzony o tem, że obywatel to „niebezpieczny ptaszek”, z którym nie wolno się obchodzić łagodnie, bo dąży on do ukrócenia wpływów podatkowych, bo sabotuje on interesy Skarbu Państwa, do których strzeżenia jest on, sekwestrator, powołany, że należy egzekwować bezwzględnie, bo tak każą okólniki ministerjalne i napomnienia izb skarbowych, że należy egzekwować najwięcej, bo lepiej, aby obywatel stracił 5.000 zł. na sprzedaży licytacyjnej poniżej wartości towaru, aniżeli Skarb Państwa miałby stracić jedną złotówkę.

Uderzenie w twarz sekwestratora, o którym pisaliśmy powyżej jest sygnałem, wskazującym, że stosunek podatników do władz wykonawczych urzędów skarbowych wyładowuje się już w rękoczynach. Jest to sygnał groźny, bo oznacza on że społeczeństwo sięga do środków skrajnej rozpacz.

Z drugiej jednak strony pragniemy przestrzec naszych czytelników przed tego rodzaju reagowaniem. Należy bowiem pamiętać, że sekwestrator jest

Koncesjonowane

Biuro Buchalteryjno-Rewizyjne
WILHELMA LEINKRAMA
zaprzysiężonego znawcy sądowego
Kraków, Lubelska 23. — Tel. 155-93.

Organizacja • Zakładanie ksiąg
Bilansowanie • Nadzór • Kontrola
Uproszczona księg. własnego układu.

Tutki i Bibułki
„S O L A L I”
Specjalność:
TUTKI
„Eldorado” 200 szt. 45 gr.
150 szt. 35 gr.

urzędnikiem i że spełnia swój twardy obowiązek, a prócz tego należy pamiętać, że jest on tylko człowiekiem, mającym swoje własne ciężkie kłopoty osobiste, i należy się liczyć również z jego nerwami. — Jesteśmy przekonani, że ustosunkowanie się sekwestratora do podatnika w znacznym stopniu uzależnione jest od formy i sposobu traktowania go przez tegoż podatnika. Dlatego też uważamy za swój obowiązek wezwać naszych Czytelników do umiaru i taktu wobec tych przedstawicieli władzy skarbowej, gdyż grożą dotkliwie konsekwencje takiego „zapomnienia się”.

SEM.

Korzyści wynikające z konwencji celnej z Czechosłowacją

Na podstawie uchwały Rady Ministrów obowiązują od dnia 7-go b. m. zniżki celne, dla towarów importowanych z Czechosłowacji, umieszczone w załączniku B. do artykułu X. Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką, podpisanej w Pradze dnia 10 lutego 1934. Wejście w życie umowy handlowej ma wielkie znaczenie gospodarcze, gdyż przyczyni się niewątpliwie do ożywienia transakcyj handlowych zarówno eksportowych jak i importowych.

Lista B. obejmuje 210 pozycji polskiej taryfy celnej. Ograniczamy się do zapodania wyłącznie tych zniżek celnych, które mają zastosowanie do towarów, dotychczas ze zniżek nie korzystających i które równocześnie znajdują zainteresowanie u naszych P. T. Czytelników. Zaznaczamy, że zniżki celne z Czechosłowacji mają również zastosowanie dla wszystkich towarów pochodzących z krajów, z którymi Polska zawarła traktaty handlowe z klauzulą największego uprzywilejowania.

כשר לפסה

כשר לפסה

Na święta!

poleca doborowe wina gronowe i palestyńskie
„KARMEŁ” miód i wina krajowe
po cenach znacznie niższych.

L. BILFELD, KRAKÓW
Dietla 49. Telefon 161-47.

Protokół końcowy do listy zniżek celnych postanawia pomiędzy innymi, że:

odprawa celna piwa może się odbywać bez wyładowania do składu. Ręczniki i ścierki odprawiane będą analogicznie do bielizny pościelowej. **Jako tkaninę gładką uważa się spłót płócienny, atlasowy i satynowy.** Stosowanie zniżek celnych dla wyrobów porcelanowych uwarunkowane jest złożeniem w Urzędzie Celnym odpowiednio poświadczonych faktury, a do odprawy tych towarów upoważnione są Urzędy Celne: Gdańsk, Gdynia, Lwów, Poznań, Warszawa, Zebrzydowice. **Maszyny i aparaty nadchodzące w stanie rozłożonym clone będą jako kompletne maszyny.** **Clenie biżuterji nieprawdziwej** według stawek konwencyjnych uwarunkowane jest przedłożeniem świadectwa pochodzenia, wydanem przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Pradze, Liberci lub Hradci Kralove **stwierdzające, że wzmiankowany towar podlegający cłu według poz. 1258 należy do biżuterji jabłonieckiej, wykonalne w okręgach wyżej wspomnianych Izb Przemysłowo-Handlowych.** Protokół podaje również sposób odróżnienia papieru pergaminowego od pergaminu roślinnego.

Grafit mielony zł 5.— Kwas cytrynowy zł 220. Estry owocowe zł 280.— Lakier celulozowy zł 340. Garbniki syntetyczne, płynne i ciastowate zł 25.— **Skóry podeszwowe, pasowe, brandzłowe, w całości i połówkach, wyprawy: roślinnej zł 210.— mineralnej zł 235.— w kuponach wyprawy: roślinnej zł 250. mineralnej zł 275. Juchty: czernione, niegrozskowane zł 140.— koloru naturalnego nawet grozskowane, czernione grozskowane zł 200.— Juchty kolorowe oraz wszelkie z wyciśniętym deseniem zł 280.— Skóry blankowe w całości i połówkach zł 270.— **Obuwie ze skóry chromowej o wadze pary: powyżej 900 gr. zł 1.000— 600—900 gr. zł 1.400— 600 gr. i mniej zł 1.500—** Obuwie ze skóry gemzowej, chevreaux, chevrete lub imitacji gemzy o wadze pary: powyżej 600 gr. zł 1.200.— powyżej 450—600 gr. zł 1.500.— 450 gr. i mniej zł 1.600.— Obuwie lakierowane o wadze pary: 750 gr. i mniej zł 1.500.**

gwarantują te 3
wypróbowane
marki:

Prawdziwa
Francka
Kawa Enrilo
Kawa
Kneippa

szybki
obróć
pewny
zysk!

Obuwie ze skóry chromowej z wyciśniętym deseniem o wadze pary: powyżej 900 gr. zł 1.000.— powyżej 600—900 gr. zł 1.400.— 600 gr. i mniej zł 1.500.— Obuwie ze skóry gemzowej, chevreaux i t. p. z wyciśniętym deseniem o wadze pary: powyżej 600 gr. zł 1.200.— powyżej 450—600 gr. zł 1.500— 450 gr. i mniej zł 1.000.— **Obuwie z tkanin wełnianych, bawełnianych, lnianych, konopnych, filcu, wojłoku, wszystko z podeszwą skórzaną, chociażby z dodatkiem skóry na wierzchu zł 700.—** Obuwie z tkanin jedwabnych, z domieszką jedwabiu, atlasowe zł 2.500. **Tkaniny wełniane z przędzy nieczesankowej o wadze 1 m² powyżej 500 gr. zł 935.— powyżej 250—500 gr. zł 1.060.— 250 gr. i mniej zł 1.600.—** drukowane po utkaniu o wadze 1 m² powyżej 500 gr. zł 1.120. powyżej 250—500 gr. zł 1.270.— 250 gr. i mniej zł 1.920.— **Tkaniny wełniane z przędzy czesankowej o wadze 1 m² powyżej 500 gr. zł 2.200.— powyżej 250—500 gr. zł 2.400.— 250 gr. i mniej zł 2.600.—** drukowane po utkaniu powyżej 500 gr. zł 2.640.— powyżej 250—500 gr. zł 2.880— 250 gr. i mniej zł 3.120.— **Chustki i szale wełniane, szenilowe, tkane zł 700.— Dywany, chodniki — wełniane lub półwełniane ze spodem dywanowym, tkane niestrzyżone zł 600.— strzyżone oraz szenilowe wszelkie zł 1.500.** **Wata hygroskopijna w opakowaniu powyżej 1 kg. zł 260.— powyżej 250 gr. — 1 kg. zł 280.— 250 gr. i mniej zł 300.—** **Przędza bawełniana pojedyncza surowa od zł 90.— do zł 140.— nitkowana od zł 120.— do zł 225.—, odpowiednio też zniżone są dodatki, za bielenie zł 20.— merceryzowanie, glanszo-**

MONDERER i EHRLICH

Kraków, ulica Grodzka L. 38.

poleca:

Nowości wiosenne

krajowe i zagraniczne dla Pań i Panów
po cenach najniższych!

wanie zł 50.—, barwienie, drukowanie zł 60.— Nici bawełniane przystosowane do detalicznej sprzedaży: na drewnianych szpulkach zł 360.— inne zł 525.— **Płótna bawełniane białe** o wadze powyżej 160 gr. zawierające powyżej 70 nitek w cm^2 zł 360.— płótna o wadze 100—160 gr. w 1 m^2 o ilości nitek w cm^2 : 40—55 zł 290.— 55—70 nitek zł 320.— powyżej 70 nitek zł 370.— Płótna o wadze 1 m^2 60—100 gr. zawierające w 1 cm^2 : do 55 nitek zł 500.— powyżej 55—70 nitek zł 520.— powyżej 70—85 nitek zł 600.— powyżej 85 nitek zł 500.— **Tkanina bawełniana** merceryzowana barwiona o wadze 1 m^2 100—160 gr. o ilości nitek powyżej 70 zł 560.— o wadze 1 m^2 powyżej 60—100 gr. i ilości nitek powyżej 70—85 zł 800.— powyżej 85 nitek zł 850.— **Tkaniny bawełniane wzorzyste-tkane**, kolorowo-tkane, drukowane o wadze 1 m^2 powyżej 60—100 gr. o ilości nitek w 1 cm^2 55 - 70 nitek zł 800.—, 70—85 nitek zł 850.— powyżej 85 nitek zł 900.—, o wadze powyżej 100—160 gr. i o ilości nitek powyżej 70 w 1 cm^2 : drukowane zł 600.— inne zł 650.— **Welwety, aksamity, plusze** bawełniane gładkie o wadze 1 m^2 300 gr. i mniej zł 1.360.—, powyżej 300 gr. zł 680.—: wytłaczane, wzorzyste, drukowane o wadze 1 m^2 300 i mniej zł 1.650.—, powyżej 300 gr. zł 815.— **Przędza z lnu, konopji** rami i t. p. materiałów pojedyncza surowa od zł 150.—210.—, bielona barwiona od zł 180.—240.—, nibkowana surowa od zł 180.—240.— nibkowana bielona barwiona od zł 210.— do 270.— Przędza w drobnych opakowaniach przystosowana do detalicznej sprzedaży po zł. 350.— **Tkaniny lniane** bielone barwione drukowane o ilości nitek w 1 cm^2 40 i mniej zł 730.—, powyżej 40 — 60 nitek zł 900.—, powyżej 60 nitek zł 1.000.— Tkaniny

T U T K I

(gilzy)

ALTESSE

(Specjalne)

150 sztuk
35 groszy

Z najlepszych najtańsze.

lniane wzorzysto-tkane o ilości nitek 40 i mniej zł 750.—, powyżej 40—60 nitek zł 1.000.—, powyżej 60 nitek zł 1.250.— Nici gumowe zł 250.— **Rękawice gumowe** zł 1.150.— **Ochronniki gumowe** zł 1.150.— **Wata z celulozy** niebarwiona w opakowaniu powyżej 2 kg. zł 30.—, 2 kg. i mniej zł 40.— **Papier pakowy** nawet gładzony jednostronnie zł 22.—, papier pakowy z celulozy niebielonej, gładzonej jednostronnie zł 21.—, z bielonej celulozy gładzony jednostronnie zł 33.—, **papier pergaminowy** niebarwiony zł 80.—, barwiony zł 100.—, **papier Havanna według wzorów** zdeponowanych, sprowadzany przez Urzędy Celne w **Krakowie**, **Lwowie**, **Warszawie**, **Zebrzydowicach** zł 60.— papier o zawartości miazgi drzewnej powyżej 30%: niebarwiony zł 28.—, barwiony w masie zł 38.—, bez zawartości miazgi drzewnej zł 55.—, barwiony zł 65.— **Bibuła do atramentu** i filtrowania o zawartości miazgi drzewnej powyżej 30%: niebarwiona zł 40.— barwiona zł 50.—, bez zawartości miazgi drzewnej niebarwiona zł 75.— barwiona zł 85.

Tekst polsko - niemieckiej umowy gospodarczej.

W „Monitorze Polskim“, z dnia 17 marca b. r. ogłoszony został tekst protokołu polsko-niemieckiego, podpisanego w Warszawie w dniu 7-go bm. Poniżej podajemy pełny tekst protokołu:

Rząd Polski i rząd Rzeszy Niemieckiej, ożywione pragnieniem zakończenia anormalnego stanu w ich stosunkach gospodarczych oraz stworzenia przez niniejsze porozumienie podstawy do dalszego rozwoju w drodze umownej ich wymiany handlowej, postanowiły, co następuje:

I. — Zniesione zostają wzajemne zarządzenia bojowe, a mianowicie:

1) ze strony niemieckiej:

Stosowanie do produktów gleby i przemysłu polskiego pochodzenia taryfy maksymalnej (Obertarif), o ile stosowanie to nie zostało już uchylone przez rozporządzenia z 14 marca 1932 r. (Reichsgesetzblatt

1932, część I. strona 142) i z 26 marca 1932 (Reichsgesetzblatt 1932, część I, strona 166).

2) ze strony polskiej:

3) załącznik 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z 11 października 1932 r. o zakazie przywozu niektórych (niemieckich) towarów (Dz. Ustaw Nr. 79, poz. 561).

b) stosowanie do towarów niemieckich cel maksymalnych według rozporządzenia z 11 października 1933 r. („Monitor Polski”, Nr. 236, poz. 25).

c) obwieszczenie z 10 marca 1926 r., dotyczące zabronienia przewozu zakazanych do przywozu towarów przez niemieckie porty i koleje żelazne („Mon. Polski” Nr. 56), jak również dalsze zarządzenia w tej sprawie.

II. — Pochodzenie towarów z niemieckiego lub polskiego obszaru celnego nie może w przyszłości

stanowią powodu do jakiegokolwiek dyskryminacji przy stosowaniu i przyznawaniu autonomicznych ulg celnych, które obowiązują ogólnie na polskim lub na niemieckim obszarze celnym.

III. — Rząd Rzeszy Niemieckiej stosować będzie do przywozu z polskiego obszaru celnego stawki ogólnej taryfy przywózowej celnej.

Rząd Polski stosować będzie do przywozu z Rzeszy Niemieckiej stawki II kolumny taryfy celnej przywózowej.

IV. — Korzyści specjalne, które będą przysługiwały Niemcom przy stosowaniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 1933 r. (Dz. Ustaw Nr. 79, poz. 561) stanowią przedmiot osobnego porozumienia.

V. — Rząd Rzeszy Niemieckiej przyrzeka, że przy przywozie masła uwzględnić będzie w należyty sposób interesy polskie.

VI. Rząd Rzeszy Niemieckiej udzielać będzie pozwoleń na wywóz do polskiego obszaru celnego złomu, wymienionego w numerze wywozowym 843 statystycznego spisu towarów, stosownie do porozumienia między przedstawicielami polskiego i niemieckiego przemysłu żelaznego z dnia 19-go października 1933 r.

VII. — W zakresie tranzytu zwierząt żywych, części zwierząt oraz produktów zwierzęcych pochodzących z obszaru celnego, stosowane będą w Rzeszy Niemieckiej postanowienia, zawarte w załączonym specjalnym porozumieniu.

VIII. — Obydwa rządy zaniechają we wzajemnych stosunkach gospodarczych wszelkiego rodzaju dyskryminacji, powstałych jako skutek konfliktu gospodarczego.

IX. — O ile po wejściu w życie niniejszego Protokołu jedna ze stron, na skutek jego niekorzystnego oddziaływania lub też na skutek przedsięwziętych przez drugą stronę zarządzeń w dziedzinie gospodarczej uważałaby się za pokrzywdzoną, lub też, o ile jedna ze stron nie byłaby w możności dotrzymać postanowień, zawartych w niniejszym Protokole, rozpoczęte będą bezzwłocznie na jej ża-

danie rokowania w celu zaradzenia temu stanowi rzeczy. O ile rokowania te w ciągu miesiąca, licząc od dnia wpłynięcia wniosku, nie doprowadziłyby do zadowalającego rezultatu, wówczas strona, która uważa się za pokrzywdzoną, będzie miała prawo Protokół niniejszy wypowiedzieć. W tym wypadku straci on moc obowiązującą w miesiąc po wypowiedzeniu.

X. — Protokół niniejszy, który sporządzony został w dwóch oryginałach w języku polskim i niemieckim, będzie ratyfikowany i dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione możliwie najrychlej w Berlinie. Protokół wchodzi w życie 10-go dnia po wymienianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Sporządzono w Warszawie, dnia 7 marca 1934.

L. S. (—) B e c k.

L. S. (—) H. von M o l t k e.

Do Protokołu z dnia 7 marca dołączony jest załącznik: porozumienie o przewozie zwierząt, części zwierząt i przetworów zwierzęcych przez Niemcy. Porozumienie to składa się z 2-ech części, z których pierwsza dotyczy zwierząt żywych (jedno-kopytowe, racicowe, ptactwo, pszczoły, ryby, raki, zające), druga zaś części zwierząt i przetworów zwierzęcych. 1) Świeże mięso przeżuwaczy, świeże mięso wieprzowe i świeże mięso jednokopytowych, 2) przyrządzone mięso wieprzowe, przyrządzone mięso przeżuwaczy i przyrządzone mięso jednokopytowych, łącznie z wyrobami kielbasianymi i konserwami mięsnymi, 3) słonina i tłuszcze w stanie topionym, 4) ptactwo domowe i dzikie bite oraz wszelka zwierzyna bita, 5) jelita, skóra, kości pozbawione części miękkich, racice i rogi, wszelkie części w stanie wyschniętym na powietrzu, 6) całkowicie przesolone kiszki i skóry, 7) wełna, włosie, szczecina i pióra w stanie zupełnie suchym, ściśle opakowane w workach, 8) narządy wydzielania wewnętrznego, 9) masło, ser i jaja. Porozumienie wylicza dokładnie warunki, w jakich może się odbywać przewóz wymienionych artykułów. Do porozumienia dołączony jest szereg wzorów, wymaganych świadectw pochodzenia, poświadczeń weterynaryjnych i t. d.

Jak kupcy żydowscy reagują na oferty niemieckie?

Firmy niemieckie zwracają się obecnie do kupiectwa w Polsce z propozycjami ponownego nawiązania stosunków handlowych. Jedna z firm postawiła nam do dyspozycji odpowiedź, jaką naskutek takiej oferty wystosowała do fabryki niemieckiej w okolicy Hamburga;

„Jesteśmy w posiadaniu cennego pisma WPanów z... i pozwalamy sobie zauważyć, że i my również z satysfakcją witamy odprężenie, jakie nastąpiło w stosunkach polsko-niemieckich.

Z drugiej strony żałujemy jednak, iż nie możemy skorzystać z oferty WPanów, a to ze względów zasadniczych. Naszem zdaniem, nie powinni obywatele żydowscy całego świata utrzymywać żadnych stosunków, a w szczególności gospodarczych, z państwem, które w sposób oficjalny ukróciło prawne położenie swoich obywateli żydowskich, i tę metodę przez usta swoich wybitnych przywódców, bezpośrednio lub pośrednio, zaleca do naśladowania także i innym państwom. Nie wychodzimy bynajmniej z założenia, iż specjalnie WPanowie aprobują te metody Swego rządu i prosimy też nie uważać naszego negatywnego stosunku wobec oferty

WPanów jako wyrazu naszej osobistej niechęci w stosunku do Ich firmy lecz — jak już wspomnieliśmy — jako zajęcie zasadniczego stanowiska wobec ofert niemieckich.

Z tęsknotą wyczekujemy godziny, w której cofnięta zostanie krzywda, wyrządzona w Niemczech obywatelom żydowskim. Wówczas minie również panujący obecnie dysonans między Żydami na całym świecie a państwem WPanów.

Prosimy też, by WPanowie nie uważali naszego dzisiejszego listu jako wtrącania się do wewnętrznych stosunków niemieckich, lecz jako reakcję firmy żydowskiej na wydziedziczenie z praw części ludności niemieckiej tylko dlatego, iż część ta jest pochodzenia żydowskiego.

Z wyrazami wysokiego poważania:

(Podpis).

Co powinien wiedzieć nadawca przesyłek pocztowych?

Uważamy, za rzecz ważną umieszczenie artykułu o przesyłkach niedoręczalnych, gdyż we własnym interesie powinno się wiedzieć, co się dzieje z przesyłką niedoręczalną i co należy uczynić, by mimo niedoręczalności przesyłki zabezpieczyć się przed stratą. Przesyłki pocztowe uważa się za niedoręczalne:

- a) jeżeli odbiorca, a przy zwrocie przesyłki nadawca odmówi jej przyjęcia;
- b) jeżeli przesyłki nie można doręczyć odbiorcy lub też zwrócić nadawcy z innego powodu, niż z powodu odmówienia przyjęcia przesyłki, a dosłanie jej jest niemożliwe lub niedozwolone;
- c) jeżeli odbiorca a przy zwrocie przesyłki nadawca nie podjął przesyłki w przepisany termin podjęcia;
- d) jeżeli zaszła okoliczność, która według postanowień ordynacji pocztowej uprawnia urząd pocztowy do uważania przesyłki za niedoręczalną.

Ponieważ wyłoniły się dwa pojęcia nieznane szerszemu ogółowi, przeto musimy się z nimi zapoznać a mianowicie: co to jest dosłanie i co to jest termin podjęcia przesyłki.

Dosłanie przesyłki pocztowej jest to skierowanie jej do innego urzędu, celem doręczenia odbiorcy, jeżeli przesyłki nie można było doręczyć dlatego, ponieważ odbiorca zmienił miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu a nadawca wyraził na przesyłce żądanie, lub nadesłał dodatkowo pisemne lub telegraficzne zarządzenie dosłania, albo też odbiorca wyraził pisemne żądanie dosłania, mu przesyłki. Dosłanie zwykłego przekazu pocztowego lub telegraficznego może nastąpić na żądanie nadawcy lub odbiorcy także drogą telegraficzną. Bez żądania odbiorcy do-

MATADOR

FABRYKA PIÓR WIECZNYCH
i OŁÓWKÓW PATENTOWYCH

poleca:

Turbo

idealny atrament
niebiesko-czarny
do piór
wiecznych

syła się mu wszystkie rodzaje przesyłek z wyjątkiem paczek i weksli, przeznaczonych do protestu wówczas, gdy jego nowe miejsce zamieszkania lub pobytu jest znane urzędowi pocztowemu oddawczemu.

Nie wolno dosyłać: a) weksli przeznaczonych do protestu, b) w wypadku jeżeli nadawca uwaga na dokumencie przesyłkowym wyłączył dosłanie (np. na adresie pomocniczym do paczki); c) jeżeli odbiorca zażądał pisemnie, aby mu przesyłek nie dosyłano; d) jeżeli przepisy pocztowe wyłączają dosyłanie.

W razie zbiegu w urzędzie oddawczym różnych żądań nadawcy i odbiorcy wykonuje się żądanie nadawcy. Dosyłanie paczek uskutecznia się za opłatą przewidzianą w taryfie pocztowej, zaś przy dosyłaniu przekazu pocztowego i telegraficznego potrąca się z kwoty dosyłanego przekazu należne opłaty. Wszelkie inne przesyłki dosyła się bezpłatnie. Termin podjęcia przesyłek pocztowych jest to okres czasu, po upływie którego przesyłka nie może się dostać ani do rąk odbiorcy, ani nadawcy. Wynosi on:

a) 14 dni dla zwykłych i poleconych przesyłek listowych bez pobrania w miejscowym okręgu doręczeń i w okręgu listonosza wiejskiego a 30 dni w zamiejscowym okręgu doręczeń, zaś dla takich przesyłek poste restante 14 dni;

b) 7 dni dla poleconych przesyłek listowych za pobraniem, kartek zleceń i zleceń dokumentów wierzytelnościowych z wyjątkiem weksli przeznaczonych do protestu, dla listów wartościowych, dla przekazów pocztowych i telegraficznych w miejscowym okręgu doręczeń listonosza wiejskiego a w 30 dni w zamiejscowym okręgu doręczeń; dla takich zaś przesyłek poste restante 14 dni;

c) dla przekazów kasowych 14 dni;

d) dla paczek z żywymi zwierzętami, świeżymi owocami jarzynami i kwiatami 48 godzin, zaś dla paczek z wszelką inną zawartością, w miejscowym okręgu doręczeń i w okręgu doręczeń listonosza wiejskiego 7 dni, a w zamiejscowym okręgu doręczeń 14 dni, zaś dla paczek poste restante 7 dni.

Termin ów podjęcia wyżej wskazanych nie stosuje się:

a) jeżeli odbiorca odmówi przyjęcia przesyłki, a przy zleceniach nie zawierających weksli przeznaczonych do protestu odmówi wykupienia dokumentu wierzytelnościowego;

b) jeżeli nadawca zarządził dosłanie lub zwrot przesyłki;

c) jeżeli odbiorca zarządził dosłanie przesyłki do nowego miejsca swego pobytu.

Przy dosłaniu lub zwrocie przesyłki obowiązują w nowym urzędzie oddawczym terminy podjęcia przesyłek poprzednio omówione. Nadawca przesyłki pocztowej na wypadek zmiany miejsca zamieszkania, lub pobytu adresata może umieszczając uwagę zarządzić zgóry aby przesyłkę dosłano adresatowi, a przy przekazach pocztowych lub telegraficznych, aby je dosłano telegraficznie, lub aby przesyłki nie dosyłano.

Kronika.

Sklepy w tygodniu przedświątecznym.

Wobec zbliżającego się okresu świątecznego władze administracyjne wydały zarządzenia, normujące godziny handlu w tygodniu przedświątecznym. Na mocy odnosnego zarządzenia ministra spraw wewnętrznych, handel w tygodniu poprzedzającym Święta Wielkanocne będzie mógł odbywać się w r. b. w następującym czasie; w niedzielę, 25 marca t. zw. złotą niedzielę, od 13-tej do 18-tej, a od 26 marca do 30 marca godziny handlowe przedłużone zostają do godz. 21, zaś dnia 31 marca godziny handlowe trwać mogą do godz. 18-tej. Przedłużenie godzin handlu dotyczy wszelkich sklepów i wszelkich miejsc zawodowej sprzedaży zakładów fotograficznych, fryzjerskich i kalotechnicznych. Władze administracyjne otrzymały polecenie, aby wyznaczone godziny były przestrzegane.

W sprawie konieczności zgłaszania prowadzenia przedsiębiorstwa.

W każdym wypadku założenia przedsiębiorstwa handlowego lub likwidacji tegoż należy fakt ten zgłosić w Magistracie (w Krakowie) wzgl. we właściwym Starostwie (na prowincji). Zgłoszenie to, na podstawie którego przedsiębiorca otrzymuje „potwierdzenie zgłoszenia“ przemysłu zastępuje dawniejszą „kartę przemysłową“.

Każdy kupiec więc, który otwarcia przedsiębiorstwa nie zgłosił właściwej władzy, winien to niezwłocznie dodatkowo uczynić. Zwracamy uwagę, iż w ostatnich dniach przeprowadzane bywają lustracje przedsiębiorstw, a w razie stwierdzenia faktu niezgłoszenia przedsiębiorstwa, nakładane bywają dotkliwe grzywny.

Zgłoszenia winien więc dokonać tylko ten, kto w ubiegłych latach nie uzyskał „karty przemysłowej“ wzgl. kto w ostatnich latach przedsiębiorstwa nie zgłosił.

Opodatkowanie mięsa

W związku z wątpliwościami przy stosowaniu w praktyce ustawy o podatku przemysłowym w odniesieniu do przedsiębiorstw sprzedaży mięsa, Ministerstwo Skarbu na podstawie opinii Związku Izb Przemysłowo-Handlowych wyjaśniło, że w przedsiębiorstwach handlowych, trudniących się sprzedażą mięsa, czynności, polegające na uboju zwierząt w obcych rzeźniach, należy uważać za przygotowawcze czynności handlowe. W związku z tem do obrotów, osiągniętych przez wspomniane przedsiębiorstwa ze sprzedaży mięsa, pochodzącego z żywca, zakupionego przez przedsiębiorstwo i następnie zabitego w obcych rzeźniach, mają zastosowanie ulgowe stawki podatkowe, przewidziane dla przedsiębiorstw handlowych.

Zniesienie wszystkich Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy.

Rozporządzenie ministra opieki społecznej, z dnia 17 bm. Państw. Urzędy Pośrednictwa Pracy w Warszawie, Przemyśle, Częstochowie, Siedlcach, Żyrardowie i Włocławku. Z dniem 19 bm. zniesione zostały Urzędy Pośrednictwa Pracy: Warszawa—województwo, Brześć, Lwów, Sosnowiec, Łódź, Toruń. Dnia 21 bm. zniesione zostały Urzędy: Białystok, Drohobycz, Piotrków, Bydgoszcz. Dnia 23 bm. Urzędy: Lublin, Grodno, Stanisławów, Chrzanów, Kalisz, Tczew. Dnia 27 marca Urzędy: Radom, Wilno, Tarnopol, Kraków, Ostrów, Gdynia. Dnia 28 bm. urzędy: Kielce Baranowicze, Równe, Poznań, Wisła, a dnia 30 bm. Urzędy: Łuck, Gniezno, Nowy Sącz.

W ten sposób w ciągu marca zniesione będą wszystkie istniejące w kraju PUPP. w liczbie 36.

Równocześnie ogłoszone zostało rozporządzenie ministra opieki społecznej, przekazujące akcję pośrednictwa pracy zarządom obwodowym Funduszu Bezrobocia. W tym celu utworzone będą biura pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia. Liczbę biur i siedzibę oraz terytorjalny zakres działania ustali zarząd główny Funduszu Bezrobocia.

Rozporządzenie powyższe określa równocześnie obowiązki poszukującego pracy. Zgłoszenie musi być odnowione przynajmniej raz na miesiąc.

Pracodawca za pośrednictwo płaci: za artystę widowiskowego 5 procent umowy, za służącą 2 złote, za przyjętych od 1 do 5 pracowników po 50 groszy, od 5 do 20 pracowników po 34 groszy.

Zarejestrowani dotychczas w PUPP. przechodzą automatycznie do BPPFB.

**Ogłaszajcie się
w „Przeglądzie Kupieckim”**

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W KRAKOWIE.

Kraków, dnia 17 marca 1934 r.

Znak: 5.90.0
7989Przedmiot: tabela składek za służbę
domową i dozorców domowych.**OGŁOSZENIE**

Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie podaje do wiadomości, że składki za służbę domową i za dozorców domowych opłacać należy od dnia 1-go stycznia 1934 roku, według norm, wskazanych w poniższej tabeli.

TABELA

do obliczania składek za służbę domową i dozorców domowych za ubezpieczenie chorobowe, wypadkowe i emerytalne robotnicze łącznie z opłatami na rzecz Funduszu Pracy.

K a t e g o r j a służby domowej i dozorców domowych	w mieście Krakowie			w powiecie krakowskim, miechowskim i olkuskim		
	w y s o k o ś ć s k ł a d k i p r z y p a d a j ą c e j					
	na ubezpie- czonego	na pracodawcę	Całość	na ubezpie- czonego	na pracodawcę	Całość
posługaczki przychodnie, zatrudnione przez 1-go pracodawcę	x 0.25	2.94	3.19	x 0.25	2.94	3.19
pomocnice domowe (służące, kucharki, gospodynie)	4.08	3.56	7.64	x 0.40	4.70	5.10
dozorcy domowi	4.00	3.79	7.79	x 0.40	4.79	5.19

UWAGA: za służbę domową i dozorców domowych, którzy przekroczyli 65 rok życia i nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu robotniczemu, składki są odpowiednio niższe.

Znak „x” przy kwocie przypadającej „na ubezpieczonego” wskazuje 1% opłaty na rzecz Funduszu Pracy; resztę opłaty ponosi pracodawca w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie wykonania art. 223 ust. 1. ustawy o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 790).

Dyrektor

(—) Dr. Z. KOLKIEWICZ.

wyznaczanie początku urlopu, aby obejmował on dni niedzielne i świąteczne. Urlop ośmiodniowy rozpoczęty w sobotę obejmować będzie conajmniej 6 dni roboczych, a 15-dniowy — 12 dni roboczych — strata w rocznym okresie produkcji da się jeszcze zmniejszyć, gdy w ciągu urlopu przypadną dni świąteczne.

Nowa ustawa nie wprowadza nowych zasad obliczania wynagrodzenia za każdy dzień urlopu, wobec czego pozostają w mocy dawne przepisy w tym zakresie (§ 26—29 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dn. 11 czerwca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 62/23).

Wobec powyższego wynagrodzenia za każdy powszedni dzień urlopu powinno być obliczane tak, jak to miało miejsce dotychczas. Ponieważ w obecnym okresie niemal powszechnie nie pracuje się przez pełny tydzień, najpospoliej będzie stosowana następująca formuła obliczenia wynagrodzenia za każdy dzień urlopu:

Zarobek robotnika za ostatnie trzy miesiące, poprzedzające urlop należy podzielić przez ilość dni powszednich, przypadających w tym okresie. Uzyskany w ten sposób przeciętny zarobek dzienny mnoży się przez liczbę dni powszednich, przypadających w czasie urlopu.

Formuła ta będzie miała również zastosowanie

wobec robotników pracujących na akord itp.

Do wynagrodzenia urlopowego nie wlicza się zarówno wynagrodzenia w naturze jak wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

Art. 6. W przypadkach spowodowanych koniecznościami państwowymi lub gospodarczymi, Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może w drodze rozporządzeń, wydawanych po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych oraz organizacji zawodowych pracowników i pracodawców, zawieszać wykonanie przepisów ustawy niniejszej na określony przeciąg czasu nie dłuższy jednak, niż rok kalendarzowy, lub ustalać wyjątki od przepisów art. 5, ust. 3 ustawy.

Rozporządzenia te mogą dotyczyć poszczególnych gałęzi pracy lub kategorii zakładów pracy na obszarze całego Państwa lub na obszarach poszczególnych okręgów administracyjnych.

W przytoczonym brzmieniu art. 6 daje Ministrowi Opieki Społecznej zupełnie nowe uprawnienia w zakresie ograniczania ustawy urlopowej w przypadkach „spowodowanych koniecznościami państwowymi lub gospodarczymi” oraz szersze niż dotychczas uprawnienia w ustalaniu wyjątków od ogólnej reguły (art. 5, ust. 3), że „w okresie od 1 maja do 30 września z urlo-

pów winno korzystać conajmniej 50 procent ogólnej liczby pracowników zatrudnionych w danym przedsiębiorstwie“.

Dalszą zmianą stosunków poprzedniego tekstu ustawy jest postanowienie, że *„moc obowiązująca ustawy z dnia 16 maja 1922 roku o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu rozciąga się i na obszar górnośląskiej części województwa śląskiego“*.

Ustawa wchodzi w życie na Górnym Śląsku z chwilą ogłoszenia zgody na nią Sejmu Śląskiego.

Do tej pory wspomniana ustawa nie obowiązywała na G. Śląsku, w której to dzielnicy urlopy udzielane były w niektórych tylko gałęziach przemysłu i z mocy postanowień umów zbiorowych.

Ze względu na to, że zmiany w art. 2 i 4 nie są tylko natury interpretacyjnej, lecz wprowadzają istotne zmiany do ustawy o urlopach, w niektórych wypadkach będzie koniecznem przeprowadzenie odpowiednich modyfikacyj w umowach o pracę. Jeśli robotnik (*zmiany te nie dotyczą pracowników umysłowych, których normy urlopowe nie uległy zmianie*) miał w umowie o pracę (dotyczy to jednak tylko umów na piśmie) zastrzeżone normy urlopowe i sposób wynagrodzenia za urlop wynikający z ówczesnych postanowień ustawy o urlopach, lub normy wyrażone tylko liczbą dni urlopowych 8, 14 lub 15, to jeśli pracodawca chce wobec niego stosować normy i sposób wynagrodzenia według nowych przepisów, winien odpowiednio zmodyfikować umowę z robotnikiem. — W wypadku modyfikacji umowy o pracę z robotnikiem, oczywiście należy zachować ustawowy okres wypowiedzenia umowy. To samo dotyczy modyfikacyj w umowach zbiorowych w tej części b. zaboru pruskiego, w której obowiązuje ustawa o urlopach (woj. poznańskie i pomorskie).

Na G. Śląsku z chwilą wejścia w życie ustawy urlopowej winny być przeprowadzone ewentualne zmiany w zbiorowych i indywidualnych umowach o pracę, gdyż według art. 9 ustawy o urlopach „umowy zbiorowe lub indywidualne, które zapewniają pracownikom płatne urlopy na warunkach dogodniejszych, niż przewidziane w niniejszej ustawie, pozostają w mocy“.

Rozporządzenie o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych.

W Dz. U. Nr. 13 z dnia 14 lutego rozporządzenie ministra opieki społecznej wydane w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o powoływaniu nadzwyczajnych komisji rozjemczych dla załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodaw-

cami a pracownikami w przemyśle i handlu.

Wniosek o załatwienie zatargu zbiorowego przez nadzwyczajną komisję rozjemczą zgłasza na radę ministrów, minister opieki społecznej, który następnie czuwa nad działalnością nadzwyczajnej komisji rozjemczej, zwłaszcza nad niezależnością jej obrad od wpływów postronnych i sprawnością urzędowania.

W charakterze uczestników zatargu zbiorowego nadzwyczajna komisja rozjemcza wzywa ze strony pracodawców — ich związki lub poszczególnych pracodawców, ze strony zaś pracowników — związki zawodowe pracownicze. Komplet komisji składa się z przewodniczącego, wyznaczonego przez ministra opieki społecznej, z członka, wyznaczonego przez ministra właściwego ze względu na gałąź pracy z ławników, powołanych przez przewodniczącego komisji w równej liczbie ze stałej listy kandydatów zgłoszonych przez izby przemysłowo-handlowe oraz najliczniejsze zrzeszenia pracowniczych związków zawodowych, wreszcie z ławników niestałych, powołanych przez przewodniczącego komisji w równej liczbie z pośród kandydatów zgłoszonych przez uczestników zatargu.

Rozporządzenie szczegółowo określa sposób powoływania członków nadzwyczajnej komisji rozjemczej oraz wymagane od nich kwalifikacje. — Członkowie komisji składają uroczyste przyrzeczenie, że w rozstrzyganiu sporów kierować się będą sumiennnością i bezstronnością, biorąc pod uwagę przepisy prawne, zasady słuszności oraz potrzeby dobra publicznego i gospodarstwa społecznego.

Szczegółowe przepisy regulują również tryb postępowania komisji, stwierdzając m. in., że nadzwyczajna komisja rozjemcza ma prawo badać świadków i biegłych jak również zbierać wszystkie potrzebne dowody. Orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej zapadają większością głosów, przy równej liczbie głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie komisji, gdyby jednak niektórzy członkowie odmówili podpisania orzeczenia, — jest ono ważne, jeśli zostanie podpisane przez większość komisji, a w tej liczbie przez wszystkich członków powołanych przez ministrów.

Przewodniczący komisji podaje orzeczenie do wiadomości stron oraz wyznacza termin na zgłaszanie sprzeciwów, które wnoszone są do ministra opieki społecznej.

Jeśli orzeczenie nie zostało przez któregośkolwiek z uczestników zatargu przyjęte w terminie, przewodniczący komisji przedstawia orzeczenie ministrowi opieki społecznej, który może je zatwierdzić, gdy wymagają tego ważne interesy gospodarcze i społeczne. Tego rodzaju zarządzenie uchyla wszystkie sprzeciwy, zgłoszone do orzeczenia.